

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
14 У 18589/19
31.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Мире Стевић Капус, председника већа, Тамаре Брешковић Станишљевић и Зоране Брајовић, чланова већа, са судским саветником Александром Чукић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужилаца А.А. из ...,, мал. Б.Б., чији је законски заступник мајка В.В. из ..., и Г.Г. из ...,, против туженог Министарства финансија Републике Србије, Београд, Кнеза Милоша 20, ради поништаја решења туженог број: 463-02-00044/2012-13 од 24.09.2019. године, уз учешће заинтересованих лица “Д.Д.” из ...,, чији је пуномоћник Драган Ивановић, адвокат из Београда, Трнска 7 и Републике Србија, чији је законски заступник Државно правобранилаштво из Београда, Косовска 31, у предмету враћања имовине, по одржаној усменој јавној расправи, у нејавној седници већа одржаној дана 31.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужбе се **УВАЖАВАЈУ, ПОНИШТАВА** решење Министарства финансија Републике Србије број: 463-02-00044/2012-13 од 24.09.2019. године и предмет **ВРАЋА** туженом органу на поновно одлучивање.

II **ОДБИЈА СЕ** захтев заинтересованог лица “Д.Д.” из ...,, за накнаду трошкова управног спора, као неоснован.

Образложење

Оспореним решењем, донетим по жалби заинтересованих лица “Д.Д.” из ... и Републике Србије, поништено је делимично решење Агенције за реституцију, Подручне јединице Београд број: 46-000870/2012 од 27.03.2019. године и предмет је враћен првостепеном органу на поновни поступак по примедбама изнетим у образложењу овог решења. Делимичним решењем усваја се захтев, враћа се имовина и утврђује право својине законским наследницима бившег власника: А.А. из ... у уделу од 1/2 идеалних делова, Г.Г. у уделу од 1/4 идеалних делова, мал. Б.Б. из ..., чији је законски заступник мајка В.В. у уделу од 1/2 идеалних делова и то на: објекту број 1, уписаном у лист непокретности број ... КО Савски венац, на к.п. ..., као објекат преузет из земљишне књиге, породично-стамбена зграда у, у јавној својини Републике Србије (тачка 1.1); објекту број 2, уписаном у лист непокретности ... КО Савски венац, на к.п. ..., као објекат преузет из земљишне књиге, породично-стамбена зграда у, у

јавној својини Републике Србије (тачка 1.2); на градском грађевинском земљишту на к.п. ..., уписаној у листу непокретности број ... КО Савски венац, као градско грађевинско земљиште, површине од 00.55.88 ха, у јавној својини Републике Србије (тачка 1.3); које непокретности су конфисковане од бившег власника пок. Ђ.Ђ., бившег из ..., по основу пресуде Вишег војног суда ЈНА I суд број 70/45 од 09.08.1945. године, закључка Народног среског суда за I реон града Београда посл. бр. кон. бр. 1710/45 од 15.10.1945. године и закључка Среског суда за III реон града Београда, земљишно-књижно одељење Дн.бр. 2457/46 од 17.06.1946. године (тачка 1. диспозитива); непокретност из тачке 1.1. диспозитива овог решења, која је дата у закуп, враћа се у државину законским наследницима бившег власника из тачке 1. диспозитива овог решења, по истеку рока на који је уговор о закупу закључен, односно дана 30.06.2021. године, ако се купац и законски наследници бившег власника другачије не споразумеју, при чему у периоду од стицања својине до ступања у посед, купац ступа у правни однос са законским наследницима бившег власника из тачке 1. диспозитива овог решења, по уговору који је закључио са претходним власником, односно корисником (тачка 2. диспозитива); на основу овог решења, а по његовој правоснажности, надлежни орган за упис права на непокретностима, извршиће упис права својине на непокретностима из тачке 1. диспозитива овог решења, у корист законских наследника бившег власника из тачке 1. диспозитива овог решења и у уделним одређеним у тачки 1. диспозитива овог решења (тачка 3. диспозитива); налаже се надлежном органу за упис права на непокретностима да на основу овог решења, а по његовој правоснажности, изврши брисање свих хипотекарних терета забележених у било чију корист на непокретностима наведеним у тачки 1. диспозитива овог решења (тачка 4. диспозитива); враћена имовина је у слободном промету, а Република Србија и Град Београд имају право прече куповине приликом првог отуђења (тачка 5. диспозитива); о преосталом делу захтева подносилаца за враћање и обештећење одузете имовине, биће одлучено накнадно, посебним решењем, када се за то стекну законом прописани услови (тачка 6. диспозитива).

Тужиоци А.А. и мал. Б.Б. су у тужби која је поднета 18.11.2019. године и заведена у уписник Управног суда под бројем 14 У 18589/19, преко пуномоћника, оспорили законитост решења туженог, јер у решењу није правилно примењен закон, у поступку доношења решења није поступљено по правилима поступка, чињенично стање је непотпуно и нетачно утврђено, а из утврђених чињеница изведен је неправилан закључак у погледу чињеничног стања. Наводе да је тужени оспореним решењем поништио првостепено решење од 27.03.2019. године, међутим, такво решење не постоји, већ постоји решење од 28.02.2019. године, из чега даље следи да је првостепено решење од 28.02.2019. године правоснажно. При томе, тужени је решавао по неуредној жалби Републике Србије, коју жалбу је изјавила на непостојеће решење од 27.03.2019. године и такву жалбу на непостојеће решење тужени орган је уважио и поништио га. До тренутка подношења тужбе решење туженог није исправљено, а и не би могло да буде исправљено јер је Република Србија изјавила жалбу на непостојеће решење, па да је тужени исправио датум решења, прекорачио би своја законска овлашћења. Стога је једино и правилно требало да уради – да одбаци жалбу Републике Србије. Даље су навели да је разлог због којег је тужени орган поништио првостепено решење првенствено последица погрешног и неправилног тумачења одредаба Закона о враћања одузете имовине и обештећењу, као и то што је тужени неправилно утврдио

чињенично стање. У оспореном решењу се не наводи који сектор туженог органа је донео ожалбено решење, већ се само наводи да је исто донело Министарство финансија Републике Србије, државни секретар, по овлашћењу министра, на који начин решење има формално-правни недостатак и не садржи све битне елементе. Смисао одредбе члана 18. став 1. тачка 7. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу је да се цени да ли је у тренутку доношења овог закона предметна непокретност у Темишварској 19 у Београду намењена за смештај страних дипломатских и конзуларних представништава. Представници “Д.Д.”-а и Републике Србије служе се вештачким конструкцијама и изокрећу смисао веома јасне и недвосмислене законске одредбе. Ниједан закључак, као подзаконски акт, односно закључак Владе РС 05 број 464-3826/2012 од 29.05.2012. године, који је донет након што је Закон о враћању одузете имовине и обештећењу ступио на снагу, не може да дерогира или измени одредбу закона нити њен смисао. Списак непокретности које су саставни део закључка од 29.05.2012. године сачинио је “Д.Д.”, а Влада РС није проверавала да ли заиста ти побројани објекти служе намени, како су то навели из “Д.Д.”-а. Ни закључак Владе РС 05 број 00-295/2009-2 од 16.07.2009. године нема утицаја на тумачење и примену Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, јер тим закључком није конституисан списак непокретности у власништву РС за намене смештаја страних дипломатско-конзуларних представништава, дипломатских и других представника, већ је то урађено тек накнадно, 2012. године, а Закон о враћању одузете имовине и обештећењу је донет 28.09.2011. године. Да је тај списак формиран закључком 2009. године не би било потребе да се закључак доноси и три године касније. При томе, неспорно је да се објекат у никада није користио за намене смештаја страних дипломатско-конзуларних представништава, дипломатских и других представника. Иако стоји да је по Дн. решењу 1047/67 укњижено право коришћења у корист Предузећа за газдовање зградама страних дипломатских и конзуларних представништава, овој згради то никада није била намена. Наведено предузеће, а касније Дирекција за управљање и изградњу зграда страних дипломатских и конзуларних представништава, закључила је још 07.01.1963. године уговор о коришћењу зграде са The International School of Belgrade, која је у власништву страног правног лица, које нема никакве везе са страним дипломатским или конзуларним представништвом нити са смештајем страних дипломатских или конзуларних представника. Како објекат у Темишварској 19 никада није служио намени смештаја страних дипломатско-конзуларних представништава, дипломатских и других представника нити данас служи тој сврси, јасно је да намена не постоји. Закон о враћању одузете имовине и обештећењу у члану 18. став 1. тачка 7. не говори о статусу репрезентативног објекта, већ о непокретностима у власништву Републике Србије намењеним за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, војних и трговинских представништава и представника при дипломатско-конзуларним представништвима, те је оваква тврдња туженог органа без правног значаја. Осим тога, овакав закључак указује на сумњу да тужени орган покушава да озакони једно незаконито стање односно у тренутку када имовина треба да се врати наследницима ранијег власника, износи се нетачна тврдња да школа има статус дипломатско-конзуларног представништва. На основу изложеног, предложили су да Управни суд тужбу уважи, поништи у целости оспорено решење и предмет врати надлежном органу на поновно одлучивање. Поденском од 19.11.2019. године тужиоци су допунили тужбу тако што су предложили да Управни суд пресудом реши управну ствари и да таква пресуда у свему замењује поништени управни акт јер природа ствари

то дозвољава и утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за такво одлучивање, односно предложили су да Управни суд превасходно утврди да ли има услова да спор реши у пуној јурисдикцији, а тек ако нема услова за то, да спор реши уважавањем тужбе и поништавањем оспореног правног акта туженог. Поднеском од 10.08.2021. године тужиоци су предложили да се поступак у овом предмету споји са поступком у предмету Управног суда 7 У 18620/19, будући да је тужбом оспорен исти управни акт. Поднесак са истим предлогом и идентичне садржине доставио је и тужилац у предмету 7 У 18620/19. Такође, овим поднеском тужиоци су допунили тужбу тако што су навели да је закључком Владе Републике Србије пов. 05 број 00-295/2009-2 од 16.07.2009. године, на основу члана 8. став 2. Закона о средствима у својини Републике Србије и члана 43. став 3. Закона о Влади, под тачком 1. прихваћена информација о начину коришћења и управљања непокретностима чији је власник и корисник Република Србија, а које су унете у фонд непокретности бившег дипломатског стамбеног предузећа, у циљу обезбеђивања услова за рад дипломатско-конзуларних представништава. Овај закључак Владе није дефинисао конкретним набрајањем које су непокретности утврђене у сврху коришћења као дипломатско-конзуларне, већ је у тачки 4. одређено: “Саставни део овог закључка чини преглед непокретности које су предмет давања на коришћење и управљање са стањем на дан 30.06.2009. године”, с тим што се под тачком 6. закључка наводи: “Задужују се Републичка дирекција за имовину РС и “Д.Д.” да најкасније до 2009. године доставе Влади преглед непокретности које неће бити коришћење за дипломатско-конзуларне сврхе, а у циљу доношења закључка о намени и коришћењу истих”. Из овога следи да закључком од 16.07.2009. године нису утврђене непокретности чија је конкретна намена коришћење за дипломатско-конзуларне сврхе и да је нетачна оцена туженог да је цитираним закључком, а на основу списка, спорна непокретност стекла статус резиденцијалног објекта. Преглед непокретности које се дају са наменом коришћења за дипломатско-конзуларну сврху (тачка 4. закључка), као и преглед непокретности које неће бити коришћене за ту сврху (тачка 6. закључка) никада није урађен и достављен Влади на потврду, па ни не може бити саставни део закључка Владе од 2009. године. Услед недостатка у испуњењу обавезе из тачке 6. закључка од 16.07.2009. године да се прегледом непокретности дефинишу непокретности које нису предвиђене за коришћење у дипломатско-конзуларне сврхе, накнадно је донет нови закључак Владе од 29.05.2012. године, којим се утврђује списак непокретности у власништву Републике Србије за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, са приложеним непотписаним списком непокретности у који је уврштена и непокретност у, за коју је неспорно да се не користи у намени дипломатско-конзуларног објекта. Напомињу да је списак који је приложен уз закључак Владе од 29.05.2012. године без датума, потписа и податка ко га је сачинио, дат је без претходно спроведеног поступка усаглашавања и утврђивања чињеница прописаних тачком 6. закључка Владе од 16.07.2009. године, да ли се непокретности са списка користе или не користе у дипломатско-конзуларне сврхе. По својој правној природи овај закључак Владе је акт пословања, односно није општи акт нити управни акт. Орган који решава у управном поступку овакав акт пословања оцењује као један од доказа у склопу целокупно утврђеног чињеничног стања, односно у склопу свих изведених доказа. На основу изнетог, јасно произлази да је закључак Владе од 29.05.2012. године донет након ступања на снагу Закона о враћању одузете имовине, којим је у члану 62. одређена забрана диспонирања имовином која је предмет реституције. Како је закључак Владе којим се утврђују непокретности које су намење

за коришћење у дипломатско-конзуларне сврхе донет након ступања на снагу Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, такав акт не производи правно дејство, па је тужени орган своју одлуку засновао на погрешном тумачењу закључка Владе, на погрешној оцени изведених доказа и произвољној примени одредбе члана 18. став 1. тачка 7. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу.

Тужилац Г.Г. је у тужби која је поднета 18.11.2019. године и заведена у уписник Управног суда под бројем 7 У 18620/19 оспорио законитост решења туженог. Истиче да се у оспореном решењу наводи да није од значаја то што Интернационална школа нема статус дипломатско-конзуларног представништва, јер то не значи да је објекат изгубио статус репрезентативног објекта. Према томе, тужени је без детаљног упуштања у доказе и утврђене чињенице, “преко колена” одлучио како је одлучио. Сматра да је неспорно утврђено чињенично стање да се предметна имовина никада није користила нити је имала намену предвиђену чланом 18. став 1. тачка 7. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, па је образложење оспореног решења контрадикторно. Нагласио је да је саставни део закључка Владе РС од 29.05.2012. године списак непокретности који је сачинило Предузеће “Д.Д.”, на коме се налази и предметна имовина. Дакле, Влада доноси закључак на основу списка “Д.Д.”-а, без икакве провере чему служи и каква је намена ове имовине. Осим тога, закључак од 29.05.2012. године је донет после доношења Закона о враћању одузете имовине и обештећењу и позива се на други закључак Владе РС од 16.07.2009. године. У том закључку Владе, у члану 6, наводи се да Републичка дирекција за имовину РС и “Д.Д.” треба да доставе списак непокретности које неће бити коришћење за дипломатско-конзуларне сврхе. Са наведених разлога предложио је да суд тужбу уважи и оспорено решење поништи.

Тужени је у одговору на тужбу у предмету 14 У 18589/19 и 7 У 18620/19 остао у свему при наводима изнетим у образложењу оспореног решења и предложио је да суд тужбу одбије.

Заинтересовано лице Република Србија у предмету 14 У 18589/19 и 7 У 18620/19 није доставило одговор на тужбу.

Заинтересовано лице Друштво за изнајмљивање некретнина “Д.Д.” је у предмету 7 У 18620/19 доставило поднесак 04.10.2021. године, којим је образложио свој правни интерес за учествовање у управном спору. Истиче да су “Д.Д.” закључком Владе Републике Србије 05 број 00-295/2009-2 од 16.07.2009. године дате на коришћење, управљање и одржавање непокретности у власништву Републике Србије намењене за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, дипломатских и других страних представника, трговинских представништава и представника у Републици Србије. У складу са наведеним закључком, закључен је уговор између Републике Србије и “Д.Д.”. На основу овог уговора, “Д.Д.” је овлашћено да их користи и одржава, да у вези са њима обавља потребне послове, да их издаје у закуп, покреће и води судске поступке, поступке за укњижбу, док је одредбом члана 2. став 2. уговора “Д.Д.” овлашћен да обавља и друге послове којима неће онемогућавати остваривање послова преузетих овим уговором. Такође, дана 22.03.2018. године донет је нов закључак Владе Републике Србије, којим је одлучено да “Д.Д.” настави са

коришћењем непокретности у својини Републике Србије намењених за смештај дипломатско-конзуларних представништава и утврђен је пречишћен текст, Списак непокретности датих на коришћење, управљање и одржавање. Истим закључком је усвојен нацрт уговора о давању на коришћење непокретности, које ће у име Републике Србије са “Д.Д.” д.о.о. потписати директор Републичке дирекције за имовину РС. У складу са наведеним закључком, 27.03.2018. године, закључен је уговор између Републике Србије и “Д.Д.”, којим су овом друштву дате на привремено коришћење, управљање и одржавање непокретности у својини Републике Србије намењене за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, дипломатских и других представника, трговинских и других представништава и представника у Републици Србији. Одредбом члана 2. наведеног уговора дефинисане су обавезе и овлашћења “Д.Д.”, између осталог и у вези са непокретношћу у, па се правни интерес “Д.Д.” да учествује у управном спору утврђује из одредбе члана 2. уговора, којим је “Д.Д.” овлашћен да води поступке у вези са овим непокретностима и да обавља и све друге послове у вези са предметним објектима који доприносе њиховом одржавању, обнављању и унапређивању, у складу са одредбама закона које дефинишу управљање стварима у својини Републике Србије. Поднеском од 11.10.2021. године у предмету 14 У 18589/19 “Д.Д.” је оспорило тужбу у целости јер је одредбом члана 18. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу прописано да се не враћа право својине на непокретностима које на дан ступања на снагу овог закона имају намену односно статус прописан тачкама 1-11. истог члана закона. На основу закључка Владе Републике Србије 05 број 00-295/2009-2 од 16.07.2009. године одлучено је да се “Д.Д.” уговором дају на коришћење, управљање и одржавање непокретности у власништву Републике Србије намењене за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, дипломатских и других страних представника, трговинских представништава и представника у Републици Србији, међу које спадају и конкретни објекти у Одредбом члана 18. став 1. тачка 7. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу прописано је да се не враћа право својине на непокретностима у власништву Републике Србије, које су на дан ступања на снагу овог закона намењене за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, војних и трговинских представништава и представника при дипломатско-конзуларним представништвима, па по налажењу заинтересованог лица, није од значаја да ли се предметна непокретност у одређеном тренутку фактички користи за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, војних и трговинских представништава и представника, како погрешно тумачи првостепени управни орган, већ је од одлучујућег значаја намена непокретности. Ово тим пре што је Влада Републике Србије донела и закључак 05 број 464-2699/2018 од 22.03.2018. године, којим је одлучила да “Д.Д.” настави са коришћењем непокретности у јавној својини Републике Србије које су намењене за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, дипломатских и других представника, трговинских и других представништава и представника у Републици Србији и утврдила је пречишћен Списак непокретности. Предметна непокретност се налази на овом списку под редним бројем 124. Такође, закључком Владе Републике Србије 05 број: 464-3826/2012 од 29.05.2012. године, утврђен је Списак непокретности у власништву Републике Србије намењених за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, војних и трговинских представништава и представника при дипломатско-конзуларним представништвима у Републици Србији, које су на основу закључка Владе Републике Србије 05 број 00-295/2009-2 од 16.07.2009. године,

уговором дате “Д.Д.” на привремено коришћење, управљање и одржавање. У Списку непокретности који чини саставни део овог закључка, под редним бројем 102 налазе се и предметни објекти у Из образложења овог закључка се види да је донет ради омогућавања Агенцији за реституцију да несметано спроводи поступак реституције у вези са законским ограничењем из члана 18. став 1. тачка 7. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, као и ради омогућавања да “Д.Д.” несметано располаже тим непокретностима, у складу са својим овлашћењима. Истим закључком је прописано да су непокретности наведене у Списку, који чини саставни део закључка, изузете од натуралне реституције, у складу са одредбом члана 18. став 1. тачка 7. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу. Намена непокретности у Темишварској 19 није промењена, њена намена је смештај страних дипломатско конзуларних представништава у Републици Србији, налази се на Списку непокретности који је саставила Влада Републике Србије и који чини саставни део закључка од 29.05.2012. године па је сходно томе изузета из натуралне реституције. Сагласио се са предлогом за спајање поступака. Предложио је да суд тужбу одбије као неосновану и потврди решење туженог, те да обавезе тужиоце да заинтересованом лицу накнаде трошкове управног спора који се односе на састав одговора на тужбу у износу од 16.500,00 динара.

Управни суд је дана 25.01.2022. године одржао усмену јавну расправу применом одредаба члана 34. став 2. и 38. став 1. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, број 111/09), у присуству тужилаца А.А. и Г.Г., законског заступника мал. тужиоца Б.Б. и пуномоћника заинтересованог лица “Д.Д.”, а у одсуству уредно позваног туженог и законског заступника заинтересованог лица Републике Србије.

Како се тужбом тужилаца А.А. и мал. Б.Б., заведеном код Управног суда под бројем 14 У 18589/19 и тужбом Г.Г., заведеном код Управног суда под бројем 7 У 18620/19 оспорава законитост истог решења Министарства финансија Републике Србије број: 463-02-00044/2012-13 од 24.09.2019. године, то је суд на усменој јавној расправи 25.01.2022. године, применом одредбе члана 328. став 1. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, број 72/11...18/20), која се у управном спору сходно примењује на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, бр. 111/09), у циљу процесне ефикасности, донео решење о спајању поступака по овим тужбама, тако да ће се поступак убудуће водити под бројем 14 У 18589/19.

На усменој јавној расправи тужиоци су остали у свему при тужби и тужбеном захтеву, свим наводима истакнутим током поступка и предложили су да суд усвоји тужбени захтев, а трошкове управног спора нису тражили.

Пуномоћник заинтересованог лица “Д.Д.” је оспорио тужбу у целости, остао је при свим наводима из поднеска од 18.10.2021. године и предложио је да му се накнаде трошкови који се односе на састав поднеска у износу од 16.500,00 динара и приступ на расправу у износу од 18.000,00 динара.

Испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са одредбом члана 41. став 1. Закона о управним споровима („Службени

гласник РС”, број 111/09), Управни суд је, оценом навода тужбе, одговора на тужбу, навода тужилаца и пуномоћника заинтересованог лица са усмене јавне расправе и списка предмета ове управне ствари, нашао да је тужба основана.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је првостепени орган решавао о захтеву Е.Е., Ж.Ж. и А.А., који је поднет 23.03.2012. године, који је заведен под бројем 46-000870-2012, којим је тражено враћање и обештећење имовине конфисковане од бившег власника, пок. Ђ.Ђ., бившег из ..., по основу пресуде Вишег војног суда ЈНА I суд број 70/45 од 09.08.1945. године, пресуде Окружног суда за III реон града Београда број 2457/46 од 17.01.1946. године и закључка Народног среског суда за I реон града Београда кон. бр. 1710/45 од 15.10.1945. године, рехабилитованог правоснажним решењем Окружног суда у Београду Рех. бр. 346/06 од 13.07.2009. године. Предмет захтева је, поред осталог, непокретност у у ..., односно објекти и земљиште, к.п. ..., ЗКУЛ ..., КО Београд 6. О захтеву је одлучено делимичним решењем број 46-000870/2012 од 30.06.2016. године, којим је усвојен захтев и законским наследницима бившег власника је враћено право својине на објекту број 1 и број 2, постојећим на к.п. ..., лист непокретности број ... КО Савски венац, у, као и градско грађевинско земљиште на истој парцели. По жалби Привредног друштва “Д.Д.” и Државног правобранилаштва, ово решење је поништено решењем Министарства финансија број 46-00-00044/2012-13 од 28.09.2016. године. Пресудом Управног суда 24 У 15412/16 од 23.02.2018. године тужба тужилаца Е.Е., А.А., Г.Г. и мал. Б.Б. је одбијена. Према становишту Управног суда, исказаном у образложењу пресуде, у поновном поступку је на несумњив начин потребно утврдити да ли је спорна непокретност у у Београду у време ступања на снагу Закона о враћању одузете имовине и обештећењу била намењена за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, војних и трговинских представништава и представника при дипломатско-конзуларним представништвима, у смислу члана 18. став 1. тачка 7. истог закона. На основу доказа у списима предмета, првостепени орган је у поновном поступку утврдио да се непокретност на к.п. ... КО Савски венац у налази у Фонду привредног друштва “Д.Д.” и да је користи The International School of Belgrade, а било је спорно да ли је та непокретност у време ступања на снагу Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, дана 06.10.2011. године, имала намену из члана 18. став 1. тачка 7. истог закона. Из закључка Владе Републике Србије 05 број: 00-295/2009-2 од 16.07.2009. године утврђено је да је том одлуком Владе 1) прихваћена Информација о начину коришћења и управљања непокретностима, чији је власник и корисник Република Србија, а које су унете у Фонд непокретности бившег дипломатско-стамбеног предузећа, у циљу обезбеђивања услова за смештај и рад дипломатско-конзуларних представништава у Републици Србији, која је саставни део тог закључка; 2) да је Влада одлучила да се те непокретности уговором дају на привремено коришћење, управљање и одржавање Привредном друштву “Д.Д.”; 3) да је усвојен нацрт тог уговора; 4) да саставни део закључка чини преглед непокретности које су предмет давања на коришћење и управљање “Д.Д.”-у са стањем на дан 30.06.2009. године, те даље да је овлашћен директор Републичке дирекције за имовину Републике Србије да закључи наведени уговор о давању на коришћење и да се Републичка дирекција за имовину и “Д.Д.” задужују да најкасније до краја 2009. године доставе Влади преглед непокретности које неће бити коришћене у дипломатско-конзуларне сврхе, а у циљу доношења закључка о намени и коришћењу истих, те да се о спровођењу закључка

стара Републичка дирекција за имовину. Из закључка Владе Републике Србије 05 број: 464-3826/2012 од 29.05.2012. године утврђено је да је том одлуком утврђен Списак непокретности у власништву Републике Србије, које су намењене за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, дипломатских и других страних представника, трговинских и других представништава и представника, а које су на основу закључка Владе пов. 05 број: 00-295/2009-2 од 16.07.2009. године, уговором закљученим између Републике Србије и Привредног друштва “Д.Д.”, дате том друштву на привремено коришћење, управљање и одржавање, те да саставни део тог закључка чини Списак непокретности са наведеном наменом, из којег је утврђено да је под редним бројем 102 наведен и објект у у Београду, који је предмет захтева за враћање. Из образложења закључка Владе од 29.05.2012. године, утврђено је да је Привредно друштво “Д.Д.” доставило Министарству финансија списак непокретности које су у власништву Републике Србије, а које су намењене за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, дипломатских и других страних представника, трговинских и других представништава и представника, те како су у питању непокретности које не могу бити предмет враћања у поступку реституције, пошто су обухваћене чланом 18. став 1. тачка 7. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, у којем су прописани изузеци од враћања одузете имовине у натуралном облику, предложено је доношење наведеног закључка којим би било прецизирано које су непокретности у питању, како би се Агенцији додатно омогућило да несметано спроводи поступак реституције у вези са наведеним законским ограничењем, као и да “Д.Д.” несметано располаже тим некретностима у складу са својим овлашћењима. Из уговора о давању на привремено коришћење, управљање и одржавање непокретности у власништву Републике Србије, намењених за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, дипломатских и других страних представника, трговинских и других представништава и представника у РС, закљученим између Републике Србије и “Д.Д.” д.о.о. Београд од 22.07.2009. године, анекса I од 17.09.2010. године и анекса II од 10.05.2012. године, утврђено је да је у члану 1. уговора констатовано да је Република Србија власник и корисник непокретности које су намењене за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, дипломатских и других страних представника, трговинских и других представништава и представника у РС, чији је списак саставни део тог уговора, које Република Србија, на основу закључка Владе РС 05 број: 00-295/2009-2 од 16.07.2009. године, даје “Д.Д.”-у на привремено коришћење, управљање и одржавање, без права располагања, осим давања у закуп, као и без уписа права коришћења у јавне књиге; у члану 2. уговора таксативно су наведени послови, начин и услови обављања истих које “ДИПОС” у вези поверених непокретности може обављати, као и обавезе уз те послове, те да је тако поред осталог уговорено да “Д.Д.” може издавати у закуп објекте привремено намењене за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, дипломатских и других страних представника, трговинских и других представништава и представника у Републици Србији, а све ово уз сагласност Републичке дирекције, као и да врши послове инвестиционог и текућег одржавања, адаптације, реконструкције, наплате закупнине и др, а уговором је предвиђена и обавезна писана форма закључања уговора о закупу, уз сагласност Републичке дирекције за имовину. Првостепени орган закључује да је неспорно да предметну непокретност користи The International School of Belgrade и то још од времена пре ступања на правну снагу Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, али је спорно да ли је у смислу члана 18. став 1. тачка 7. истог

закон та непокретност у исто време била намењена за смештај дипломатско-конзуларних представништава, војних и трговинских представништава и представника при дипломатско-конзуларним представништвима. Према наводима “Д.Д.”-а, као и на основу доказа достављених у прилогу допуне жалбе (19.07.2016. године), The International School of Belgrade (Интернационална школа у Београду), купац је спорне непокретности непрекидно од 1967. године, а као доказ о наведеном достављени су поред осталог: уговор о коришћењу стана (зграде), закључен између Дирекције за управљање и изградњу зграда страних дипломатских и конзуларних представништава у Београду и Интернационалне школе Београд од 07.01.1963. године и 29.06.1965. године, уговор о коришћењу зграде, закључен између Предузећа за газдовање зградама и становима страних дипломатских и конзуларних представништава и Интернационалне школе у Београду од 16.04.1966. године и 13.04.1967. године, меморандум закључен између Дипломатско-стамбеног предузећа Београд и Интернационалне школе у Београду од 27.06.1983. године и уговор о закупу број 04/49 од 22.05.2015. године, који је закључен између “Д.Д.” и Интернационалне школе у Београду. У погледу статуса корисника предметне непокретности, из извода регистра Трговинског суда у Београду, утврђено је да је The International School of Belgrade, са седиштем у, основана као домаћа установа, решењем тог суда I Фи 118/07 од 13.04.2007. године и да је уписана у Регистар установа тог суда у регистарски уложак број 5-1005-00, те да је оснивач школе страно правно лице: The International School of Belgrade Inc, South State Street 306, Dover, Kent, Delaware, USA. Из регистарског уложка у који је предметна школа уписана утврђено је да је школа посебно правно лице, да има право да у правном промету закључује уговоре и предузима друге правне послове и правне радње у оквиру своје правне и пословне способности (без ограничења), да школа за своје обавезе у правном промету одговора целокупном својом имовином, да је оснивач установе страно правно лице, које одговара за обавезе школе целокупном имовином, те да је законски заступник установе физичко лице чије су име и број пасоша уписани у регистар, без ограничења у заступању. Из наведеног је утврђено да The International School of Belgrade, која предметну непокретност користи деценијама уназад, па тако и у време ступања на снагу Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, а и у време доношења првостепене одлуке, представља посебно правно лице, да је у питању домаћа установа образовања, чији је оснивач страно правно лице, да је школа домаћа установа образовања и да као посебни правни субјект има пуну пословну и правну способност. Према томе, утврђено је да школа није представништво, већ домаћа установа образовања, односно да се не ради о представништву стране школе, установе, а посебно да школа нема ДКП статус. У вези са наводима “Д.Д.”-а да школа има ДКП статус, из споразума закљученог 05.06.2006. године између САД и СЦГ о статусу Интернационалне школе у Београду, утврђено је да су уговорне стране, признајући обострани интерес за јачање културних веза између народа СЦГ и народа земаља заступљених у Интернационалној школи, која ће бити отворена за пријем ученика из Србије и Црне Горе који желе да се школују према наставном плану и програму Интернационалне школе, споразумеле да је Интернационална школа непрофитна установа која има статус правног лица, са правом уписа у регистар код надлежног државног органа, а која ће обављати делатност у складу са законодавством СЦГ. Из наведене одредбе споразума произлази да је предметна школа домаћа установа образовања. Првостепени орган је закључио да је на основу свих доказа у списима

предмета несумњиво утврђено да предметну непокретност ни у време ступања на снагу Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, као ни у време доношења ове одлуке, не користи страном дипломатско-конзуларно представништво, војно и трговинско представништво, нити представници при дипломатско-конзуларним представништвима, већ деценијама уназад The International School of Belgrade, односно правно лице које нема дипломатско-конзуларни статус, већ је у питању домаћа установа образовања – школа. Даље, поред чињенице да се спорна непокретност деценијама уназад не користи у ДКП сврхе, на основу наведених закључака Владе Републике Србије од 16.07.2009. године и 29.05.2012. године, првостепени орган је утврдио да у време ступања на снагу Закона о враћању одузете имовине и обештећењу (на дан 06.10.2011. године) та непокретност није ни имала намену из члана 18. став 1. тачка 7. наведеног закона, већ да је намена непокретности утврђена тек доношењем закључка Владе од 29.05.2012. године. Наиме, Агениција за реституцију не спори чињеницу да је та непокретност у време ступања на снагу Закона о враћању одузете имовине и обештећењу била у фонду, прво правног претходника “Д.Д.”-а, а касније и “Д.Д.”-а, како и стоји у закључку Владе од 16.07.2009. године. Међутим, по налажењу првостепеног органа, том одлуком извршне власти само је прихваћена информација о начину коришћења и управљања таквим непокретностима, које су унете у Фонд непокретности правног претходника “Д.Д.”-а, а по том закључку и у Фонд “Д.Д.”-а, у циљу обезбеђивања услова за смештај и рад дипломатско-конзуларних представништава; да је даље одлучено да се исте уговором дају на привремено коришћење, управљање и одржавање привредном друштву “Д.Д.”, те да саставни део закључка чини преглед непокретности које су предмет давања на коришћење и управљање “Д.Д.”-у, са стањем на дан 30.06.2009. године. Међутим, утврђено је да је Списак непокретности са наменом из члана 18. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу и ради правилне примене истог члана закона, коначно и обавезујуће усвојен, односно утврђен тек закључком Владе Републике Србије 05 број: 464-3826/2012 од 29.05.2012. године, који је донет након ступања на снагу Закона о враћању одузете имовине и обештећењу.

Одлучујући о жалби “Д.Д.” и Републике Србије, тужени је оспореним решењем поништио делимично решење Агенције за реституцију, подручне јединице Београд број: 46-000870/2012 од 27.03.2019. године и предмет је враћен првостепеном органу на поновни поступак по примедбама изнетим у образложењу тог решења. Тужени је нашао да разлози у образложењу ожалбеног решења у погледу намене предметне непокретности, с обзиром на стање у списима предмета, не могу да се прихвате као правилни и на закону засновани. По мишљењу туженог, једина одлучујућа околност за примену одредбе члана 18. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу јесте утврђење да ли је предметна непокретност на дан ступања на снагу тог закона била намењена за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, војних и трговинских представништава и представника при дипломатско-конзуларним представништвима. Тужени наводи да се из списка предмета утврђује да је дана 22.07.2009. године, на основу закључка Владе РС 05 број 00-295/2009-2 од 16.07.2009. године, закључен уговор између РС и “Д.Д.”, којим су том друштву дате на привремено коришћење, управљање и одржавање, без права располагања, осим давања у закуп, као и без уписа права коришћења у јавне књиге, непокретности у власништву Републике Србије намењене за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава,

дипломатских и других страних представника, трговинских и других представништава и представника у Републици Србији. Како је у међувремену ступио на снагу Закон о враћању одузете имовине и обештећењу, који је у члану 18. став 1. тачка 7. прописао изузетке од враћања у натуралном облику, Влада је донела закључак 05 број 464-3826/2012 од 29.05.2012. године, којим је само утврђен списак непокретности у власништву РС, намењених за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, дипломатских и других страних представника, трговинских и других представништава и представника у РС, а које су на основу закључка Владе РС 05 број 00-295/2009-2 од 16.07.2009. године, напред наведеним уговором, дате привредном друштву за изнајмљивање некретнина "Д.Д." на привремено коришћење и одржавање, а међу којима је и предметна непокретност. Такође, по оцени туженог, није од утицаја на другачију одлуку то што The International School of Belgrade нема статус дипломатско-конзуларног представништва, јер то не значи да је објекат изгубио статус репрезентативног објекта. Сходно наведеном, тужени налази да је потребно да првостепени орган у поновном поступку на несумњив начин утврди да ли су испуњени услови предвиђени одредбом члана 18. став 1. тачка 7. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, па да на основу утврђеног чињеничног стања донесе нову, на закону засновану одлуку. На основу изложеног, применом одредбе члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, тужени је одлучио као у диспозитиву оспореног решења.

По оцени овог суда, правилан је навод туженог органа садржан у образложењу оспореног решења којим указује да је једина одлучујућа околност за примену члана 18. став 1. тачка 7. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу утврђење да ли је предметна непокретност на дан ступања на снагу Закона о враћању одузете имовине и обештећењу била намењена за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, војних и трговинских представништава и представника при дипломатско-конзуларним представништвима. Међутим, наведену одлучну чињеницу тужени орган, супротно налогу суда садржаном у пресуди 24 У 15412/16 од 23.02.2018. године није на неспоран начин утврдио. Ово стога што се орган у образложењу тужбом оспореног решења позива на околност да се из списка утврђује да је дана 22.07.2009. године, на основу закључка Владе Републике Србије 05 број 00-295/2009-2 од 16.07.2009. године закључен уговор између Републике Србије и "Д.Д.", којим су том друштву дате на привремено коришћење, управљање и одржавање, без права располагања, осим давања у закуп, као и без уписа права коришћења у јавне књиге, непокретности у власништву Републике Србије намењене за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, дипломатских и других страних представника и представништава у Републици Србији. У вези са наведеним, како је у међувремену ступио на снагу закон који је у члану 18. став 1. тачка 7. прописао изузетке од враћања у натуралном облику, орган појашњава да је Влада донела закључак 29.05.2012. године којим је само утврђен списак непокретности у власништву РС намењених за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, дипломатских и других страних представника и представништава у Републици Србији, а које су на основу поменутог закључка Владе од 16.07.2009. године, наведеним уговором дате "Д.Д." д.о.о. на привремено коришћење, управљање и одржавање, међу којима је и предметна непокретност. У списимаведеног управног поступка се налази поменути закључак Владе 05 број 00-295/2009-2 од 16.07.2009. године из чије садржине произлази да се њиме прихвата

Информација о начину коришћења и управљања непокретностима чији је власник Република Србија, које су унете у фонд “Д.Д.”-а, у циљу обезбеђивања услова за смештај и рад дипломатско-конзуларних представништава у Републици Србији (тачка 1. закључка). Такође, у истом закључку је наведено да је Влада одлучила да се “Д.Д.” д.о.о. уговором дају на привремено коришћење, управљање и одржавање непокретности у власништву Републике Србије намењене за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, дипломатских и других страних представника, трговинских и других представништава и представника у Републици Србији (тачка 2. закључка). Међутим, у списима се поред наведеног закључка налази и закључак Владе Републике Србије донет тек дана 29.05.2012. године, дакле након ступања на снагу закона који уређује процес враћања имовине, а којим се утврђује списак непокретности у власништву Републике Србије намењених за смештај страних дипломатско конзуларних представништава, војних и трговонских представништава и представника у Републици Србији. Из образложења поменутог закључка, које чини његов саставни део, произлази да је правни основ за његово доношење садржан управо у члану 18. став 1. тачка 7. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу. Како је Закон о враћању одузете имовине и обештећењу донет дана 28.09.2011. године, по налажењу суда, тужени орган није дао довољне и јасне разлоге за своју одлуку, када је исту засновао на закључку Владе РС 05 број 464-3826/2012 од 29.05.2012. године, који је донет након ступања на снагу наведеног закона. Тужени, дакле, по налажењу суда, није на неспоран начин утврдио да је објекат у Темишварској 19 објекат који је намењен за смештај страних дипломатско-конзуларних представништава, војних и трговинских представништава и представника при дипломатско-конзуларним представништвима, имајући у виду да објекат користи Интернационална школа, која је купац овог објекта и која нема статус дипломатске школе, већ је у питању домаћа установа образовања. Осим изнетог, нејасно је указивање туженог органа у образложењу оспореног решења да није од значаја да ли The International School of Belgrade има статус дипломатско-конзуларног представништва, јер то не значи да је објекат изгубио статус репрезентативног објекта. Наведено са разлога што је статус непокретности намењених за репрезентативне потребе регулисан Уредбом о непокретностима за репрезентативне потребе Републике Србије али је изузимање истих од враћања у натуралном облику уређено чланом 18. став 1. тачка 6, на коју се орган не позива.

Одредбом члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку (“Службени гласник РС”, број 18/16) прописано је да образложење решења мора да буде разумљиво и да садржи кратко излагање захтева странке, чињенично стање и доказе на основу којих је оно утврђено, разлоге који су били одлучујући код оцене сваког доказа, прописе и разлоге који, с обзиром на утврђено чињенично стање, упућују на одлуку из диспозитива и разлоге зашто није уважен неки захтев или предлог. Код оваквог стања ствари, а имајући у виду цитиране одредбе Закона о општем управном поступку, Управни суд налази да је оспореним решењем повређен закон на штету тужилаца, јер образложење оспореног решења не садржи разлоге који упућују на одлуку каква је дата у диспозитиву, а те повреде правила поступка су биле од значаја за доношење законите одлуке у овој правној ствари.

Са изнетих разлога, Управни суд је одлучио као у ставу I диспозитива

пресуде, на основу одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима и вратио предмет надлежном органу на поновно одлучивање, сагласно одредби члана 42. став 1. истог закона, при чему је тужени орган дужан да донесе ново и на закону засновано решење и везан је правним схватањем и примедбама суда у погледу поступка изнетим у пресуди, сагласно одредби члана 69. став 2. наведеног закона.

С обзиром да је суд наложио органу да отклони повреде правила поступка на које је указао овом пресудом, то нису испуњени услови из члана 43. Закона о управним споровима да суд уместо органа донесе одлуку, како су то тужиоци у током поступка предложили.

Приликом доношења одлуке суд је имао у виду и наводе тужбе да је тужени оспореним решењем поништио првостепено решење од 27.03.2019. године, које не постоји, већ постоји решење од 28.02.2019. године, али је нашао да ови наводи тужилаца нису основани. Наиме, увидом у спис туженог суд је утврдио да је Агенција за ретитуцију, Подручна јединица Београд, о захтеву тужилаца одлучила делимичним решењем број: 46-000870/2012 од 27.03.2019. године, које је и достављено учесницима у поступку, о чему постоје докази у спису – потписане повратнице и на које су “Д.Д.” и Република Србија изјавили жалбе. Суд је увидом у спис туженог такође утврдио да се у њему налази и нацрт делимичног решења број: 46-000870/2012, који носи датум 28.02.2019. године, али који није потписан од стране директора Агенције, саветника за ВАО, директора ПЈ Београд ни овлашћеног лица Сектора за координацију и надзор, нити у спису постоји доказ да је решење од 28.02.2019. године достављено било ком учеснику управног поступка.

Одлуку као у ставу II диспозитива пресуде, суд је донео на основу члана 153. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, број 72/11...18/20), који се у управном спору сходно примењује на основу члана 74. Закона о управним споровима, имајући у виду успех заинтересованог лица у овом управном спору, због чега је његов захтев за накнаду трошкова управног спора одбијен.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 31.01.2022. године, 14 У 18589/19

Записничар
Александра Чукић,с.р.

Председник већа-судија
Мира Стевић Капус,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

АМ